

Landelijk meetnet brengt grasgroei en graskwaliteit in beeld

Van gevoel naar getal

Over data in de stal hebben melkveehouders niets te klagen. Maar cijfers om het graslandmanagement te verbeteren zijn er nagenoeg niet, geeft WUR-onderzoekster Marcia Stienezen aan. 'Terwijl er veel te verbeteren valt aan opbrengst, kwaliteit, benutting en mineralenmanagement.' Amazing Grazing zette het grasgroei meetnet op om meer inzicht te geven in grasgroei en graskwaliteit.

tekst **Alice Booij**

Een gemiddeld jaar bestaat niet en ook een ideaal grasjaar komt zelden voor. Dit is nu precies wat graslandmanagement zo lastig maakt, geeft Marcia Stienezen, onderzoekster bij Wageningen UR, aan. 'Veehouders die willen sturen, hebben dan ook inzicht nodig in wat er in het grasland gebeurt. Dat begint met het meten van de grashoogte, waarna melkveehouders met het programma Feedwedge kunnen sturen en op basis

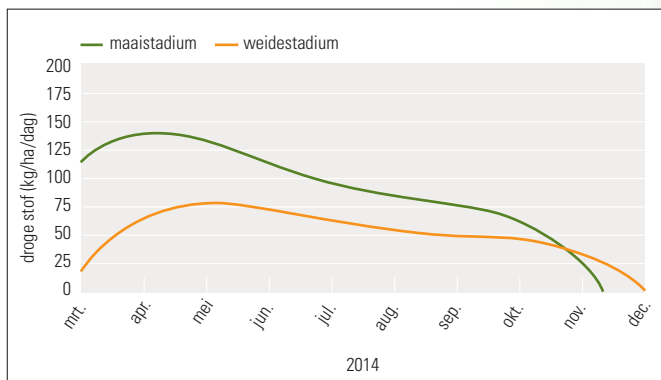
van het weerbericht een prognose voor het graslandgebruik van de komende dagen kunnen maken.'

Grasgroei meetnet verzamelt

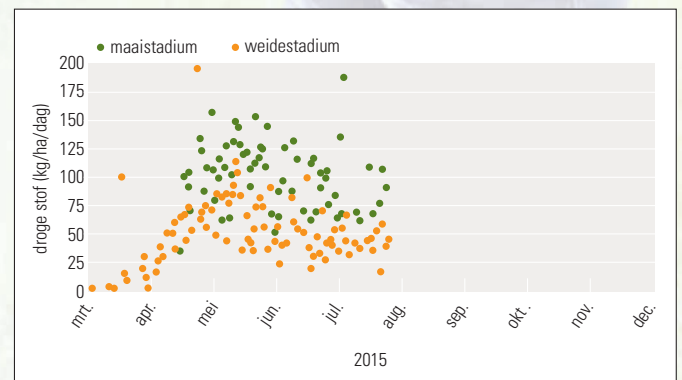
Stienezen werkt als begeleider in het project Amazing Grazing en is met een aantal van deze veehouders al aan het experimenteren met het graslandmanagementprogramma Agrinet (zie kader) om meer handvatten voor het gras-

landmanagement te krijgen en waardoor er een grasgroei meetnet ontstaat. Onder de 52 bedrijven die gegevens in Agrinet verwerken, zitten ook studenten van CAH Vilentum en Hogeschool Van Hall Larenstein die wekelijks de grashoogtes van het ouderlijk bedrijf invoeren. Ook klanten van Agrifirm Feed en De Heus Voeders BV leveren gegevens over de grashoogtes aan. De Heus en Agrifirm leveren naast gegevens over grashoogte

Figuur 1 – Verloop van de grasgroei in Nederland per stadium maaien of weiden in 2014

Figuur 2 – Verloop van de grasgroei in Nederland per stadium maaien of weiden in 2015

Wim van Tilburg: 'Van gevoel naar management maakt weiden leuker'

Als fanatiek weider zocht Wim van Tilburg uit het Groningse Siddeburen naar meer houvast in zijn graslandmanagement. In 2014 kocht hij een digitale gras-

landhoogtemeter en de gegevens voert hij sinds dit jaar ook in op www.agrinet.ie. 'Ik heb meer grip op weiden gekregen en de productie is stabiel.'

Elke woensdag loopt hij in anderhalf uur over de zestig hectare om de hoeveelheid droge stof per hectare te meten. Daarna voert hij de gegevens in en maakt een plan. 'De Feedwedge, waarbij het grasaanbod per perceel en de grasbehoefte van de veestapel wordt gecombineerd, helpt om overzicht over het bedrijf te krijgen. Welke percelen ga ik weiden, welke kan ik maaien?'

Van Tilburg weidt de 125 koeien twee keer per dag om. 'Om ze gretig te houden en zo het meeste gras in de koeien te krijgen.' Dankzij het graslandmanagementprogramma weet hij hoe groot de dagelijkse stukken gras moeten zijn voor het stripgrazen en hoeveel hij moet bijvoeren. 'Nu ik meer kan sturen, is weiden nog leuker geworden.' En beter kan het volgens hem ook nog: 'De ultieme wens is dat een drone de biomassa meet en gekoppeld aan de weersverwachting een voorspelling kan doen over de grasgroei van de komende weken.'

ook gegevens over graskwaliteit aan. 'Zo krijgen we data uit heel Nederland over de wekelijkse groei en kwaliteit van gras en zo komen we tot een grasgroeimeetnet', geeft Stienezen het voordeel voor de sector aan. Ook de Weideman (die op internet een blog schrijft over graslandmanagement) maakt dankbaar gebruik van de gegevens door wekelijks een tabel op internet te publiceren met daarin de grasgroeiresultaten van de week ervoor.

Het verzamelen van gegevens kan echter nog veel beter. 'Als er nog meer mensen gaan meten en de gegevens met ons delen, kan het grasgroeimeetnet nauwkeuriger gegevens leveren van kleinere regio's', geeft Stienezen aan. 'Daarmee krijgen we meer betrouwbare resultaten over heel Nederland van verschillende grondsoorten.' Het blijkt namelijk dat er grote verschillen zijn tussen regio's, geeft ze aan. 'Grondsoort, neerslag en temperatuur zijn in het zuiden van Nederland weer anders dan in het noorden en ook het westen en oosten verschillen hiervan.'

De data van 2014 en 2015 geven al een mooi beeld van de grasgroei (figuren 1 en 2). 'Met de informatie uit het grasgroeimeetnet kun je je eigen bedrijf spiegelen en bijsturen', geeft Stienezen aan. 'Hoe doet het gras op mijn bedrijf het ten opzichte van andere bedrijven in de buurt?'

Lessen uit Ierland

Graslandmanagementprogramma Agrinet is afkomstig uit Ierland, waar de koeien melk moeten geven van het gras dat ze uit de weide halen. Er wordt weinig bijgevoerd, zeker niet bij lage melkpreisen. Zo'n 1500 Ierse melkveehouders voeren hun gegevens in Agrinet in en hebben daaraan houvast bij het managen van hun grasland. Ze starten al heel vroeg in het seizoen, geeft Stienezen aan. 'Zo gauw het gras begint te groeien en dat kan al in februari. De Feedwedge is te gebruiken als het gras al volop groeit, maar met het grasgroeimeetnet zijn de ontwikkelingen over het hele seizoen te volgen.'

Voor 2015 betekende het verzamelen dat in maart-april de Nederlandse melkveehouders al met de grashoogtemeter door het weiland liepen. 'Dat noemen ze in Ierland de periode van budgetweiden, er groeit nog niet genoeg gras om in de behoefte van de veestapel te voorzien, maar zo groei je langzaam in het weidesysteem.' In Nederland is het vroeg meten behulpzaam om groeitrappen te maken. Met het grasgroeimeetnet krijgen melkveehouders meer inzicht in de grasgroei op hun bedrijf. Ze zoeken naar streef-

waarden en nieuwe kengetallen om het grasland beter te managen. 'Weiden is continu schakelen, met deze cijfers heb je meer overzicht.'

Terugkijken is leerzaam, maar voorspellen van grasgroei is pas echt interessant, beaamt Stienezen. 'Daar werken we in Amazing Grazing aan. Het zou mooi zijn als we in de toekomst verdeeld over Nederland een paar grasstations kunnen opzetten.' Niet alleen grashoogte wordt dan gemeten, maar ook de drogestofopbrengst bepaald door uitmaaien en drogen. 'Zo kunnen veehouders de grashoogtemeters door het jaar heen ijken.' Ook aan een koppeling tussen de weersverwachting voor de dagen erna en een inschatting van de grasgroei wordt gewerkt. 'Dat helpt melkveehouders vooruit te kijken met maaien, weiden en ook bemesten.' Voor de verdere toekomst denkt Stienezen aan het inzetten van drones. 'Drones kunnen de drogestofopbrengst, maar ook de kwaliteit bepalen.'

Data van gras

Stienezen vergelijkt het met de data die veehouders in de stal krijgen. 'Melkproductie, voer- en mestgegevens, we weten daar al heel veel van af en kunnen met het management daar ook op sturen, maar data van het grasland hebben we amper. Dat hebben we veel te lang verwaarloosd', geeft Stienezen aan. 'Het is de kunst om de komende jaren een inhaalslag te maken, zodat melkveehouders ook bij het management van grasland handvatten krijgen om het te verbeteren.' |

Ook meedoen met Agrinet?

Veehouders die wekelijks de grashoogte meten, kunnen de gegevens delen met Agrinet.ie. Daarmee doen ze ook mee met het grasgroeimeetnet van Amazing Grazing. Het gebruik van het programma kost 85 euro per jaar, met een proefperiode van twee maanden.

Agrinet is een Iers programma en dus zijn de teksten in het Engels. Vertaling naar het Nederlands is vanwege het kleine aantal gebruikers nog niet tot stand gekomen. Het programma levert een Feedwedge (een overzicht van grasaanbod en grasbehoefte) en heeft de mogelijkheid gegevens met collega's uit te wisselen.